

3

Algemene beschouwingen over de kadernota 2024-2027

De fracties spreken hun algemene beschouwingen uit, gevolgd door een reactie hierop van het college. Het vervolg van de behandeling van de kadernota vindt plaats tijdens de raadsvergadering op 1 juni.

(Vertrouwelijk) CDA_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) D66_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) Lokaal_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) Progressief Bernheze_algemene Beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) SP_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) VVD_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

(Vertrouwelijk) 50PLUS_algemene beschouwingen_Kadernota 2024-2027

Algemene beschouwingen CDA Bernheze Kadernota 2024 - 2027

Voorzitter, collega's, belangstellenden,

Met de voorliggende kadernota krijgen we een heldere kijk op de hoofdlijnen zoals deze voor Bernheze de komende jaren uitgewerkt zijn. Met de verschillende programma's ziet CDA Bernheze een scherp aan de wind varende gemeente, waar nog stevige begrotingskeuzes gemaakt moeten worden. Belangrijke thema's als leefbaarheid en veiligheid in een gezonde en duurzame gemeente voeren hierin de boventoon en daar zijn wij positief over.

Steeds meer is de organisatie in dit huis op sterkte gekomen. Vanuit financieel oogpunt en voor het voorliggende uitdagende takenpakket wat ook wettelijk op ons afkomt is dit geen sinecure. Daar waar de financiële positie van Bernheze degelijk te noemen is, is scherpe aandacht met het oog op de toekomst belangrijk.

De kadernota is al in de verschillende commissies behandeld. Er is veel helderheid gebracht door de beantwoording van de (technische) vragen. Graag wil ik een aantal onderwerpen nader belichten.

Eén van de belangrijke onderwerpen voor de komende jaren is en blijft wonen. Door nu de juiste keuzes te maken op de in te zetten woonvormen, de ruimte die door de woonvisie geboden wordt goed te benutten, en te bouwen naar behoefte zal een optimalere doorstroming in de huizenmarkt gestimuleerd worden. Dit zal voor de verschillende doelgroepen, van starter tot senior, een positief resultaat hebben. Wel willen wij het college vragen om méér in te zetten op seniorenwoningen, naar onze mening laat de restopgave dit ook toe. Er komen dan niet alleen huizen bij, maar ook vrij! Win-win wat CDA Bernheze betreft.

Om onze kernen optimaal leefbaar te houden is er naar ons idee goede focus op duurzame, veilige en gezonde thema's. Een belangrijke pijler is de renovatie van de infrastructuur. Een onderwerp waar we al vaker onze zorgen over hebben geuit. We zien diverse projecten gepland staan die al jaren wachten, maar ook nieuwe wensen zijn opgenomen. Daar moet het college, mede op basis van het afwegingskader infrastructuur, nog een schifting in maken. Wij kunnen ons voorstellen dat reeds lang geplande projecten onder andere Laar – Weijen, de Schoonstraat en Gouverneursweg doorgaan. En dat de andere projecten een nieuwe planning krijgen om zo de eerste begrotingsruimte te creëren.

Een belangrijk onderwerp voor al onze inwoners is dat we een zorgzame gemeente blijven en er zijn voor iedereen die zorg nodig heeft. In een tijd waarbij het soms lijkt dat iedereen steeds meer voor zichzelf partij kiest is het belangrijk dat we die inwoners ondersteunen die dit niet voor zichzelf kunnen doen en ondersteuning nodig hebben. CDA Bernheze zal zich

ook blijven inzetten voor het terugdringen van eenzaamheid. We streven naar een mensvriendelijke gemeente.

Verder zullen we scherp de huisvesting van statushouders en asielzoekers blijven volgen om in goede harmonie met de omgeving een welkom tijdelijk thuis te bieden.

Zuinig zijn op het klimaat en daar naar handelen. Grote woorden die we gestalte moeten geven met de juiste daden. Duurzame circulaire oplossingen zullen in rap tempo blijven komen. Aan ons de taak om met gezonde nuchterheid en logica de juiste keuzes te maken. We zien flinke investeringen op het gebied van groen gepland staan, en wij denken dat gekeken moet worden wat prioriteit heeft om zo begrotingsruimte te realiseren.

Duurzaamheid en landbouw gaan al langer hand in hand. Onze ondernemers in het buitengebied zijn inventief en creatief. CDA Bernheze heeft het kansenbeleid voor het buitengebied al lange tijd hoog op de agenda staan. Wanneer kan het college de eerste resultaten presenteren? We willen de ondernemers in het buitengebied alle mogelijkheden bieden om de transitie van de landbouw te kunnen benutten.

In de huidige tijd is communicatie en informatie alles. Veel activiteiten worden voortaan digitaal afgerond. CDA Bernheze wil de zorg uitspreken dat we ons niet moeten verliezen in de digitale dienstverlening, hoe logisch of efficiënt dit ook is. Zeker voor onze oudere inwoners maar ook voor de werkende groep inwoners is en blijft een contactmoment op het gemeentehuis belangrijk. De dienstverlening heeft de volle aandacht, wij willen dat die lijn vastgehouden wordt.

Het college vraagt ons om op basis van deze Kadernota richting mee te geven om de begroting sluitend te kunnen krijgen voor de komende jaren. Wat ons daarbij opvalt is dat er geen enkele suggestie wordt gedaan om te kijken naar de reeds bestaande exploitatie. Waarom is dat niet gebeurd? Is daar wel naar gekeken? Als we alleen naar deze Kadernota kijken is het namelijk onmogelijk om de begroting überhaupt sluitend te kunnen krijgen. Dus concreet de vraag, waar kan het wel wat zuiniger aan om deze ambities zoveel mogelijk waar te kunnen maken?

Wij vragen ons verder in elk geval af of investeringen als het beleefbaar maken van de bronsschat, het verplaatsen van het bakhuis bij de molen, voor een substantieel bedrag, wel nodig zijn in een tijd waarin we keuzes moeten maken. Verder vinden wij de geplande investering in een waterveld van €825.000,- nu niet voor de hand liggend aangezien we in afwachting zijn van een locatiestudie van het sportpark in Heeswijk-Dinther. Wanneer kunnen we daar de resultaten van verwachten, voor of na deze zomer?

De investering in het scoutinggebouw in Nistelrode vinden wij er een die zeker niet geschrapt kan worden. Hier zijn eerder al toezeggingen over gedaan en deze hebben wij als raad ook al bekrachtigd in de vorige begroting. De noodzaak is hoog want de panden zijn dermate gedateerd dat ze gewoon niet meer voldoen.

Voorzitter, wij kijken uit naar de reactie en reflectie van het college.

Mart Smits, Fractievoorzitter CDA Bernheze

Algemene beschouwingen D66 Bernheze, Sascha Kraus-Hoogeveen

Dank u voorzitter, ten eerste dank aan het college voor het voorliggende document. Niet alleen geeft het duidelijk onze wensen en ambities weer maar het laat ook duidelijk zien waar de knelpunten zitten. Namelijk dat onze ambities groter zijn dan onze middelen.

Het college vraagt daarbij aan ons om aan te geven waar wij prioriteiten aan zouden geven en de focus op willen leggen. En dat voelt heel tegenstrijdig. Want we zijn gezamenlijk een weg ingeslagen waarin we de uitdagingen waar we voor staan, vanuit een integraal perspectief zien. Waarbij we bijvoorbeeld ervan uitgaan dat inzetten op preventie op termijn meer oplevert voor inwoners en op gebied van financiën. En om dan nu met een kaasschaaf door onze ambities te gaan terwijl wij niet de volledige integrale consequenties overzien, dat zou geen recht doen aan deze integrale aanpak.

Wat wij wel willen doen is aangeven wat wij belangrijk vinden om op die manier het college te ondersteunen. Daarin willen wij het college drie punten meegeven. Ten eerste vragen wij het college om te voldoen aan onze wettelijke verplichtingen. In het kader van behoorlijk bestuur is dat wat ons betreft iets wat buiten de discussies staat. Ten tweede vragen wij het college om onze gemeente toekomst bestendig te maken voor alle inwoners nu en de toekomstige inwoners. Daarbij gaat het bijvoorbeeld de energie transitie, klimaat adaptatie, en de transitie landbouw. Wij vinden het belangrijk dat we in onze gemeente werken aan deze onderwerpen en toe werken naar een toekomstbestendig Bernheze. Waarin we verantwoordelijk nemen voor deze grote belangrijke opgaven. Bijvoorbeeld door het afkoppelen en het vergroenen van onze dorpskernen. Maar ook door constant aandacht te hebben voor (nieuwe) mogelijkheden van vergroening, (nieuwe) mogelijkheden van duurzame energie opwekking en aandacht voor onze lucht, water en bodemkwaliteit. Deze opgaven staan sterk in verbinding met onze regionale samenwerking. En als raad hebben wij ons uitgesproken dat wij deze regionale samenwerkingen als een belangrijk en noodzakelijk middel zien om onze ambities te kunnen bereiken. Echter zien we dit minimaal terug in de teksten van de kadernota. Wij zullen hiervoor om aandacht blijven vragen, dat doen we in de commissie en raadsvergaderingen, in deze algemene beschouwingen en zullen we blijven doen in besprekingen van toekomstige besluiten. Want onze positie in de regio is van groot belang. Ten derde en tot slot, vragen wij het college om binnen de gemeente te zorgen voor een aantrekkelijk woon en leef klimaat. Dat betekend goede voorzieningen in alle kernen en heerlijk ontspannen in onze prachtige natuur. En meer betaalbare en alternatieve woningen. Op zeer korte termijn. Het wonen in Bernheze is goed en wij vinden het belangrijk dat wonen in Bernheze goed blijft. Daar hoort bij dat er genoeg mogelijkheid is om in Bernheze te blijven wonen wanneer onze inwoners dat willen! Dat vraagt om op de korte termijn in te zetten op snelle, eventueel tijdelijke, en betaalbare woningen. Waarbij we ook willen kijken naar alternatieve woonvormen. Daarnaast vinden wij het belangrijk om het tijdspad van het mobiliteitsplan te versnellen, om de leefbaarheid zowel binnen als buiten de bebouwde kom te verbeteren.

Desalniettemin is het uitgangspunt een sluitende begroting. En daar zijn we nog niet. Onze vraag aan het college is, waar liggen de keuze mogelijkheden? Welke suggesties kunt u ons voorleggen binnen de prioriteiten die wij vandaag aangeven. Welke integrale afwegingen kunt u ons voorleggen om te komen tot een sluitende begroting? En welke mogelijkheden zijn er nog om extra incidentele middelen aan te vragen? Is het mogelijk om op onderdelen incidentele middelen op specifieke domeinen aan te vragen zodat er op andere plekken in de begroting meer ruimte komt?

Want een toekomstbestendige gemeente is ook een financieel gezonde gemeente.

Dank u wel voorzitter.

LOKAAL

Algemene beschouwingen Kadernota 2024 - 2027

17 mei 2023

Voorzitter, collega-raadsleden, leden van het College en andere belangstellenden,

“Daar ben je mooi klaar mee.” Is de eerste gedachte die bij het doorlezen van de kadernota bij ons opkwam.

Op weg naar de begroting 2024 presenteert uw college de kadernota met alle voornemens.

Er is nog niet geprioriteerd en u geeft aan dat niet alles wat in de kadernota is genoemd ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

Er ligt nog een grote uitdaging om straks tot een sluitende begroting te komen.

De vraag die dan meteen rijst is waarom niet wordt vastgehouden aan de begroting die in november vorig jaar voor meerdere jaren werd vastgesteld.

De kadernota is een totaalplaatje van de bestaande plannen en nieuwe ambities en wordt daarmee volgens u een onverenigbaar totaalplaatje.

Ik noem het maar een wensenlijstje; een kadernota zonder kaders!

Maar dan komt het konijn uit de hoge hoed.

U vraagt ons wat wij van de plannen vinden en hoopt dat wij aan u aandachtspunten mee kunnen geven om zo samen richting te geven aan de begroting 2024.

Er zijn echter te veel onzekerheden. Zo is het nog niet bekend wat de bijdrage wordt van het rijk in het kader van de meicirculaire. Onze verwachting is daarbij niet al te hoog gespannen omdat het Rijk ook flink bezuinigt.

Bovendien vraagt u ons richtinggevende uitspraken te doen, bijvoorbeeld op het gebied van de renovaties en reconstructies.

In het najaar 2021 is er beleid voor een afwegingskader vastgesteld voor de prioritering van die plannen.

Wij hadden dan ook verwacht in de kadernota de beleidsvoornemens terug te vinden die u voorstelt te honoreren op basis van het vastgestelde beleid.

Op zijn minst hadden bij de diverse plannen de uitkomsten van de afwegingskaders vermeld kunnen worden.

Extra inzet op de uitvoering van lopende werken is dringend gewenst. Zo is de vertraging in de uitvoering van de Traverse, waar de stenen niet geleverd konden worden, niet te verkopen aan inwoners.

Bij het honoreren van alle beleidsvoornemens laat de kadernota voor 2024 een tekort zien van 2 miljoen euro. (ondanks een greep van 2 mln uit de reservepot).

Ook de begroting voor de daaropvolgende jaren laat tekorten zien.

Wij stellen daarom voor een pas op de plaats te maken en alle nieuwe voornemens door te schuiven naar een volgend jaar en vast te houden aan de eerder vastgestelde meerjarenbegroting; dat geldt ook voor de onderdelen die eerder in de begroting werden opgenomen maar waarvoor een heroverweging is te doen of deze te temporiseren.

Enkele concrete voorbeelden zijn:

1. De vele kosten voor het vervangen van toplagen bij de hockeyclubs en het in stand houden van kunstgrasvelden kunnen wat ons betreft uitgesteld worden.
 - Renovatie toplaag MHC HDL (waterveld) (2025) hiervoor loopt een onderzoek naar centralisatie dat in 2024 uitkomsten biedt; laten we die resultaten maar afwachten.
 - Renovatie toplaag MHC Heesch 566.000 en 160.000; het ligt er nog goed bij.
2. Maar wij plaatsen ook grote vraagtekens bij de personele uitbreidingen die u voorstelt.
 - a. Bijvoorbeeld voor de inhuur van extern personeel voor het kernteam omgevingswet (*resp. 435.000 in 2024 en 305.000 in 2025 en 155.000 ton in 2026*).
Kortgeleden is het besluit genomen om de projectorganisatie af te bouwen en het huidige team te trainen voor de introductie van de omgevingswet. Waarom dan toch deze kosten tot een totaal van bijna 900k
 - b. Voor de verbetering van de (vooral digitale) dienstverlening hebben wij onlangs 600.000 euro beschikbaar gesteld.
 - c. Wij zien echter ook voorstellen voor uitbreidingen bij groen. (*2 x 80.000 struct.*), *beheerplannen en databeheer 30k en 20k incidenteel en een natuurbeheerder 40k structureel*). Is dat allemaal wel nodig?
Wij kunnen dat simpelweg niet beoordelen omdat wij nog geen groenstructuurplan hebben vastgesteld. Na vaststelling daarvan kunt u altijd nog bij ons aankloppen met een nieuw raadsvoorstel. Wij vinden het nu te ver gaan om al voor de vaststelling van het plan geld daarvoor te bestemmen.
 - d. Daarnaast veel uitbreidingen en kosten bij werkvoorbereiding, WMO-consulent, Jongerenwerk en Vluchtelingenwerk.
 - e. Ook voor klimaatadaptatie en de energieagenda extra structurele middelen (*40k + 50k*)
 - f. Maar ook de 480.000 euro voor het opbouwen/in stand houden van een flexibele schil van 6 fte staat wat ons betreft ter discussie.

Lokaal is van mening dat wij in deze roerige periode juist onze inwoners meer zekerheid moeten bieden.

Een wijze man zei eens: raadsleden, wethouders en ambtenaren die in de besluitvorming alleen maar oog hebben voor de gemeentelijke organisatie en haar financiële belangen, verliezen uiteindelijk hun legitimiteit en verliezen degene aan wie het bestaansrecht wordt ontleend, namelijk de burger!

Er zijn een aantal onderwerpen waar zekerheid voor onze inwoners echt noodzakelijk is:

A. Te beginnen bij bestaanszekerheid.

Wij verkeren in een Cost-of-living crisis, deels veroorzaakt door de torenhoge inflatie. Het leven wordt duurder voor iedereen, maar het zijn vooral de boodschappen, de krimpflatie, de huur, de energierekening, de kosten voor school, enz. die flink tegen kunnen vallen.

Maar ook andere noodzakelijke kosten zoals de internetaansluiting, de schoolboeken, sportspullen en de kleding voor de kinderen. Ook geestelijk doet het veel met onze inwoners.

Door te hoge kosten gaan mensen kapot aan de stress en zien geen mogelijkheid hun rekeningen te betalen. Om als kind je ouders te zien stressen over financiën, dat doet wat met je. Je neemt het mee naar school, het houdt je van je concentratie en je stopt met afspreken met vrienden, uit schaamte.

Daarom is het juist zaak om de kosten voor onze inwoners beperkt te houden.

Er zou meer bewegingsruimte mogelijk moeten zijn voor maatwerkoplossingen bij gezinnen die het moeilijk hebben en waarvoor de buffer in het sociaal domein soelaas zou kunnen bieden.

Extra aandacht voor de verenigingen en de vele vrijwilligers die zich daarvoor inzetten is gewenst.

U gaat er in de kadernota van uit dat de verhoging van OZB-tarieven het komende jaar gelijk zal zijn aan de prijsindex (inclusief 1,55% inhaalinflatie). Feitelijk betekent dit straks toch weer een flinke stijging van de lasten voor onze inwoners. Moet dat wel?

B. Ten tweede voorzitter, de woningbouw:

Jongeren die in Bernheze opgroeien willen we hier houden. Dat betekent dat we in moeten zetten op meer betaalbare woningen, maar dan ook echt betaalbaar.

Lokaal wil niet meer horen dat er wordt gebouwd voor starters en dat de prijzen dan vanaf € 350.000 zijn.

Voor alleenstaande starters (jong en oud) is 2 ton reëel voor een stel is 3 ton reëel.

Bovendien willen we dat minimaal 30% van het totale woningbestand sociale huurwoningen zijn zoals de verplichting er al is vanuit het rijk.

Een kanttekening die we hierbij ook nog willen plaatsen is: waar komen de woningen in onze gemeente?

De ruimte is schaars en vanuit de provincie wordt alleen maar een inbreiding gestimuleerd wat veelal ten koste gaat van het groen in onze dorpen; feitelijk in strijd met onze vergroeningsdoelstellingen.

Wij vragen nogmaals met klem aandacht voor moderne (alternatieve) woonvormen waarvan de flexwoningen en tiny houses al meerdere malen aan de orde zijn gesteld. Wij zijn nu al ruim een jaar verder en er is nog niets over bekend. De minister heeft 2000 flexwoningen in de opslag die onder het stof zitten; wanneer gaan we die plaatsen?

C. Voorzitter en dan de duurzaamheid

We moeten sneller verduurzamen. Er zijn klimaatwetenschappers die stellen dat het te laat is. 1,5 graad opwarming gaan we niet meer redden. We zijn goed op weg om in het kader van de regionale energiestrategie ons doel te halen, mits de netwerk-congestie kan worden opgelost. Maar voor 2050 ligt er nog een flinke opgave.

In regionaal verband zal extra inzet gewenst zijn om samen met andere gemeenten de doelstellingen te realiseren. Daarbij zal meer dan nu het geval is ook aandacht moeten zijn voor regionale mogelijkheden en plaatselijke onmogelijkheden.

Maar hoe concreet zijn onze plannen om inwoners daadwerkelijk bewust te maken dat er geïnvesteerd zal moeten worden in schone energie; worden zij wel voldoende geïnformeerd en op welke wijze?

Hoe staat het met de aanleg van extra laadpalen; bij bestaande laadpalen zien we steeds vaker bezette plaatsen door de hele dag (vaak ook nog met enorme prijsverschillen).

D. Vluchtelingen opvang

Het kabinet voorspelt een toename van nog eens 70.000 vluchtelingen die asiel zoeken in ons land en waar een plek voor gevonden moet worden. Hoe staat het met de vorderingen die het college onderneemt om ook in Bernheze onze morele en humanitaire plicht na te komen voor de opvang.

Tot slot voorzitter,

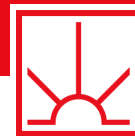
Met de voorgenomen investeringen besteden wij 2 miljoen van de vrij te besteden reserves. Bovendien hebben wij voor 2024 en 2025 nog buffers opgebouwd van 1.3 en 2,3 mln euro voor tegenvallende rijksmiddelen, inflatie of hogere energiekosten.

Kunnen wij constateren dat wij een wel heel voorzichtige koers varen en gaandeweg de loop van dit jaar meer duidelijk zal worden wat er daadwerkelijk mogelijk is ?

Mede namens mijn fractiegenoten dank ik u allen voor uw aandacht.

Fractie Lokaal

Frans van de Ven
Jan Bouwman
Sander Scharenman
Rob Houweling
Gerjo van Kessel

Algemene Beschouwingen (concept)

Uit te spreken door Jesse Jansen op donderdag 25 mei 2023

Volgende week vieren onze wethouders feest. En als we geluk hebben mogen we een gebakje mee eten. Want volgende week zitten drie van onze vier wethouders één jaar op hun zetel.

Wethouders die op basis van het bestuursprogramma plannen en keuzes maken. Plannen om te gaan bouwen. Keuzes om te gaan werken aan veerkracht.

Maar blijkbaar is het bestuursprogramma niet duidelijk genoeg. Want het lukt ons college niet om keuzes te maken. En dat terwijl er de komende maanden miljoenen Euro's gevonden moeten worden om een sluitende begroting te maken.

Omdat ons college geen keuzes kan maken, ben ik op zoek gegaan naar hulptroepen. Ik heb er even aan gedacht om de wethouders te ontslaan en te vervangen door een robot. Want robots zouden alles kunnen. En robots luisteren op dit moment ook nog naar degene die opdrachten geeft. Win-win, dacht ik.

Maar helaas. Toen ik ChatGPT onze kadernota liet lezen en vroeg welke keuzes in Bernheze gemaakt moeten worden, werd de bal keihard teruggekaatst. Ik citeer:

'Uiteindelijk zal de gemeente Bernheze zelf moeten bepalen welke keuzes zij maakt, rekening houdend met de lokale situatie, prioriteiten en belangen van inwoners en ondernemers. En dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad.'

Dan blijft er dus maar één optie over. Dat Progressief Bernheze zegt wat belangrijk is.

Progressief Bernheze vindt het belangrijk dat we in een rijke gemeente als Bernheze oog blijven houden voor de mensen die het moeilijk hebben. Bezuinigingen op armoede- of zorgregelingen zijn voor Progressief Bernheze dan ook onbespreekbaar. We moeten juist blijven investeren de gezondheid van mensen en het tegengaan van armoede. Dat betekent dat

we doorgaan met het verruimen van de armoederegelingen, zoals in november door de raad gevraagd.

En het betekent dat we onze wethouder positieve gezondheid echt aan het werk gaan zetten.

Aan het werk gaan zetten om het sociaal vangnet in Bernheze te versterken door samenwerking van burgerinitiatieven en professionals actief te stimuleren. Bijvoorbeeld door de extra dagbesteding van Samen Heesch te omarmen, in plaats van weg te duwen.

Aan het werk gaan zetten om activiteiten en projecten te ontwikkelen die ervoor zorgen dat jongeren en ouderen elkaar ontmoeten. Door bijvoorbeeld het initiatief te nemen om een zorgbuurthuis te starten, naar het voorbeeld van Oss. Door een middelbare school in Heesch te behouden. Of door het kunstfestival in Loosbroek te blijven steunen.

Aan het werk gaan zetten om mensen te stimuleren om meer te bewegen en een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Door sport en cultuur voor nog meer mensen toegankelijk te maken, zodat ook ouderen of mensen met een beperking thuis kunnen zijn bij onze sport- en cultuurverenigingen.

En daar is geld voor: we hebben de afgelopen jaren miljoenen euro's aan overgebleven zorggelden in een spaarpot voor het sociaal domein gestopt. Zorggeld dat we nu kunnen gebruiken om zorgen te voorkomen. En ook daar is al eens een motie voor aangenomen. Aan de bak.

Maar investeren in de gezondheid van mensen heeft alleen zin als we ook blijven investeren in een gezondere wereld. Wij willen dat de gemeente ambitieus klimaatbeleid voert en zorgt voor een gezonde leefomgeving.

In het bestuursakkoord hebben we met elkaar afgesproken dat we ervoor gaan zorgen dat we onze dorpen flink gaan vergroenen, dat we het energieverbruik van de meest kwetsbare huishoudens blijvend omlaag brengen en dat we in 2030 al flink wat duurzame energie opwekken.

Uitstel daarvan is wat Progressief Bernheze betreft niet mogelijk. Dit is het moment om door te pakken. Wij verwachten dan ook dat Bernheze er aan het einde van deze periode anders uit ziet. Bijvoorbeeld omdat Plein 1969

en de Misse zijn omgetoverd tot groene dorpsparken en ook inwoners met een kleine portemonnee zonnepanelen op hun dak hebben.

En als het even kan zouden wij er graag nog een stapje bovenop doen. Want om onze leefomgeving echt gezonder te maken moeten we durven ingrijpen in de veestapel. Want miljoenen dieren zo dicht op onze kernen, dat is kei ongezond op allerlei manieren.

Onze robot vertelde ons dat het maken van keuzes een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van college en gemeenteraad. Dus college, Progressief Bernheze heeft verteld wat wij belangrijk vinden. Zeg ons: wat vindt u belangrijk?

SP Bernheze: Algemene beschouwing kadernota 2024-2027

Beste collega's, college van B&W, toehoorders op de tribune en luisteraars thuis. Voor ons ligt de kadernota 2024-2027. Wat gaan we de komende jaren doen. Centraal staat de vraag die het collega aan alle partijen in de raad heeft voorgelegd. Wat gaan we wel doen en wat niet. Want wel duidelijk is. Niet alles kan. Per thema uit de kader nota zal de SP Bernheze ingaan op het geen voorligt en tevens prioriteiten aangeven. Maar vooral na bekend worden van de data uit de meicirculaire van dit jaar kunnen keuzes pas definitief worden. De SP Bernheze informeerde al eerder naar de gevolgen voor de begroting 2024 van de sterk gestegen inflatie. Dit in relatie tot de gezamenlijke regelingen waar we in zitten. Verder heeft ook de nieuwe cao voor de ambtenaren flinke financiële consequenties. Allemaal zaken die onderdeel van de totale begroting zijn. Gezien het groot aantal ambities uit het bestuursakkoord is prioritering aan de orde.

1. Leefbare kernen.

De leefbaarheid van de Bernhezer kernen staat centraal wat de SP betreft. Het is immers de basis voor een gezonde en zorgzame samenleving. Er staan veel vervangingen, verduurzaming, renovatie en reconstructies op de rol. De SP is van mening dat hier door experts gekeken moet worden naar wat urgent is en wat ook later kan. Verduurzaming verdraagt in de ogen van de SP geen uitstel. Hierbij is ook vergroening en verbetering van biodiversiteit een hoge prioriteit voor de SP Bernheze. Vervanging en renovatie kan gefaseerd worden.

2. Gezonde en zorgzame gemeente.

De zorg voor de kwetsbare mensen blijft centraal voor de SP. Hier past geen uitstel van investeringen en ook kan daar niet bezuinigd worden. Bernheze is een sociale en solidaire gemeente en laat kwetsbare mensen niet in de steek. Om te voorkomen dat er financiële gaten vallen heeft Bernheze in 2023 niet alle financiële ruimte benut. Het niet bestede gedeelte van 2023 kan nu ingezet worden in 2024 en 2025 op dit themadeel. Derhalve geen bezuinigingen op het sociaal domein wat de SP betreft. Verder is het ook een grote meevaller dat de regering in Den Haag besloten heeft de bezuinigingen op de jeugdzorg uit te stellen. Laten we maar uitgaan van afstel. Immers de problematiek met betrekking tot jongeren wordt enkel groter.

3. Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Hier ligt een grote opgave dat is duidelijk. Maar de SP ziet hier een voortrekkersrol voor landelijke overheid. Het uitgangspunt is hier lokaal doen wat lokaal mogelijk is. Met name inzetten op de 3 r-en. Reduce, Rethink en Refuse. Daar waar het kan inwoners en bedrijven faciliteren zonder dat het direct ten koste gaat van de begroting. Door kritisch naar de uitgaven te kijken voor het programma energietransitie zijn hier wel besparingen mogelijk.

4. Duurzame landbouw en economie

Landelijk is er veel te doen op gebied transitie in de landbouw. Het zal duurzamer, emissiearmere en schonere moeten. Bedrijven die willen omschakelen hebben hulp nodig. Die hulp blijft Bernheze bieden wat de SP betreft. Ondernemers die van goede wil zijn verdienen een luisterend oor en steun in het proces naar een nieuwe vorm van ondernemen. Met name het verder uitbreiden van bedrijven met een PSO certificering blijft belangrijk voor de

SP Bernheze. Het ingezette beleid continueren. Wat de SP Bernheze betreft kan de evaluatie van de geurverordening achterwege blijven in dit domein. Realiseren van ruit- en menroutes kan gefaseerd worden en de verbetering van de fietsroutes pas uitvoeren nadat er gekeken is of die echt noodzakelijk zijn.

5. Weerbare en veilige samenleving.

In regionaal verband blijven inzetten op tegengaan van ondermijning. De samenleving moet kunnen rekenen op de overheid in die zin. Het vertrouwen in de overheid is broos door de toeslagenaffaire, de coronacrisis en het voorslepende dossier van de aardgasschade in Groningen. Dat straalt ook af op de lokale politiek. Belangrijk om je te blijven tonen aan de samenleving als betrokken en betrouwbaar bestuur. De beperkte middelen die ingezet worden komen niet in aanmerking voor bezuinigen of uitstellen.

6. Dienstverlening en sterke organisatie

Terug naar de kern en de basis op orde. Doen wat noodzakelijk is. Geen franjes aan het tapijt laten zitten wat de SP betreft. Door slimme ICT technologie zijn zeker kostenbesparingen mogelijk. Een inkoopfunctionaris, die goed functioneert, kan zijn inzet vele malen terugverdienen. Huisvesting van de Misse 2, 4 en 6 vraag om stevig doorpakken om nu snel kostenreductie te realiseren door de ruimtes optimaal te benutten. Leegstand en elders ruimte huren is uit den boze. Een investering gaat als kosten wel voor de baten uit. Maar dat is geen probleem wat de SP Bernheze betreft. Bij vervangingen van (vracht)auto's kan gekeken worden naar de technische levensduur. Is die nog niet verstreken dan kan het voertuig mogelijk ook nadat de economische levensduur voorbij is nog ingezet blijven. Vervanging kan dan tijdelijk achterwege blijven.

7. Financiën

De vermogenspositie van Bernheze is onverkort goed. 23,9 miljoen aan vrij te besteden reserves en nog 21 miljoen aan geormerkte reserves. Hoeveel de financiële polsstok tekort is om alles uit de kadernota te honoreren zal blijken nadat de informatie uit de meicirculaire verwerkt is. Verder zal de meevaller van de uitgestelde bezuinigingen op de jeugdzorg ook verwerkt moeten worden richting begroting. Verder is het wachten op meer duidelijkheid over de opgevoerde PM posten in de begroting. De SP Bernheze heeft in deze algemene beschouwing aangegeven waar ruimte ligt om te bezuinigen of te temporiseren. Gezien de forse inflatie die na de Ukraine oorlog opkwam is een wat sterkere stijging van de lokale lastendruk niet te vermijden. Zorgelijk is wel het feit dat de grootste stijging bij de gebruikers van woningen ligt. Dat zijn de huurders van woningen. Vaak wel de groep die het toch al moeilijk heeft. Mensen komen snel in de schulden terecht. Goed om deze doelgroep actief te informeren over de mogelijkheden met betrekking tot kwijtschelding van lokale lasten.

Algemene beschouwingen 2023

Wij hebben de kadernota met een vreemd gevoel gelezen. Wij moeten gaan bouwen aan Bernheze, krijgen wat bouwstenen, maar we missen het fundament. Kijkend naar de cijfers zien we dat we chronisch geld tekort komen. Veel geld. Hoezo keuzes maken? We hebben zelfs onvoldoende geld om onze wettelijke taken uitvoeren.

Gelukkig krijgen we nog een mei-circulaire. We hopen dat we meer geld krijgen van het Rijk, waarmee we onze begroting dicht kunnen timmeren. Tenminste daar gaan we van uit. Anders valt er niets te kiezen. Als VVD Bernheze hebben wij dan nog wel wat te wensen. Hierbij ons prioriteitenlijstje

1. Woningen
2. Dienstverlening
3. Ondernemers
4. Verkeersveiligheid
5. Subsidiebeleid

Allereerst natuurlijk het bouwen van betaalbare woningen. Woningen voor met name onze kinderen alleenstaanden en senioren. Betaalbare huur- en koopwoningen en flexwoningen. We moeten zorgen voor doorstroming op de woningmarkt. Dat kan alleen door nieuwe huizen te bouwen. Veel ouderen zitten in veel te grote huizen. Veel kinderen willen graag hun eerste huis. Door kleinere huizen te bouwen kunnen we ervoor zorgen dat ouderen uit hun te grote huizen gaan. Deze zouden we kunnen splitsen om zo ook kleine units te maken. En daarnaast tijdelijke woningen voor spoedzoekers, urgentiegevallen maar ook voor bv statushouders, die dan ook, net als iedereen, op de wachtlijst mogen voor een huurwoning.

Wij willen ook graag dat onze kinderen veilig van huis naar hun school of sportveld kunnen. Er dient wat ons betreft aandacht te zijn voor de verkeersveiligheid in het buitengebied en in onze dorpen. Dat je veilig over straat kunt zonder omver gereden te worden door een vrachtauto. Als we kijken naar bv De Graafsebaan of de weg van Nistelrode naar Vorstenbosch. Het centrum van Nistelrode op een zaterdagmiddag. Misschien is het dan toch een goed idee om de supermarkt buiten het centrum te plaatsen? We noemen maar een aantal verbeterpunten, maar zo zijn er legio.

Ondernemers. Wij blijven aandacht vragen voor de ondernemer. Koop lokaal. Geef als gemeente het goede voorbeeld door zoveel mogelijk lokaal in te kopen. En, ook niet onbelangrijk, communiceer binnen de gemeente ook tijdig en duidelijk wanneer er opdrachten uitgezet gaan worden. Wees zuinig op onze ondernemers en zorg dat de dienstverlening naar ondernemers en bedrijven wordt verbeterd. Dit kan o.a. door de aanbevelingen in het onderzoeksrapport van de MKB vriendelijke gemeente over te nemen. Standaardisering van eenvoudige aanvragen met bv een digitale afhandeling zodat dit snel kan worden afgehandeld. Communicatie in begrijpelijke taal. Zoals eerder al aangeven zorgen bedrijven voor levendige centra, werkgelegenheid, betrokkenheid en sponsoring. En ze betalen ook nog fors mee aan de lokale lasten. Kortom win, win, win.

Onze ondernemers zijn belangrijk voor Bernheze, zij verdienen een grotere plek in onze gemeente en in de kadernota.

De dienstverlening bij de gemeente is ook een aandachtspunt. Onlangs hebben we als Raad hier weer geld, nl. 6 ton voor uitgetrokken in de hoop dat hierdoor eindelijk onze basisdienstverlening op orde komt. En nu weer 4 ton. Hoewel vriendelijkheid niets zou moeten kosten, schijnt dit vaak een inspanning te zijn die te veel moeite kost. Om dit gedrag aan te passen moeten er zelfs externe deskundigen ingehuurd worden. Wat ons betreft heeft het grote prioriteit om de dienstbaarheid te vergroten.

Tot slot willen wij graag aandacht voor het beleid voor het subsidiebeleid. Wat wij hier als VVD Bernheze belangrijk vinden is, gelijke monniken, gelijke kappen. Een gelijke behandeling van alle aanvragers. Wij willen graag dat hiervoor eindelijk een goed transparant beleid voor komt. We hebben hiervoor al eens een motie ingediend en zullen dit wederom overwegen.

Wij kijken uit naar de mei-circulaire, in de hoop dat we nog wat te kiezen hebben.

Namens de Fractie VVD Bernheze,

Marijke van Gestel

Algemene beschouwingen kadernota 2024-2027

Geachte voorzitter, collega raadsleden, belangstellenden hier aanwezig en thuis online meekijkend en luisterend.

Voor ik inhoudelijk op de kadernota in ga, vraag ik allereerst aandacht voor de directe en indirecte gevolgen die de **Oekraïne oorlog** op de gemeente en het leven van ons als inwoners heeft. Een oorlog direct aan onze EU-buitengrens.

Deze oorlog zakt een beetje weg in het nieuws maar we nemen als Nederland weliswaar niet direct met eigen militairen in Oekraïne deel aan deze oorlogmaar verder wel op alle andere denkbare wijzen.

Behalve dat als gevolg daarvan ons de miljarden aan uitgaven en gevolgen van economische sancties over en weer om de oren vliegen, merken onze inwoners het op dit moment vooral in de portemonnee en bij het zoeken naar een passende woning. Zeker de gepensioneerden die al jaren qua besteedbaar inkomen 'er op achteruit boeren'.

Deze oorlogssituatie en alle gevolgen daarvan vragen wat 50PLUS betreft om '**Samen omkijken en zorgen voor elkaar**'.

We bespreken vandaag de kadernota 2024-2027 in aansluiting op onze eerdere reactie op het bestuursprogramma en de begroting 2023 die 50PLUS op hoofdlijnen ondersteunt.

50PLUS kan ook deze kadernota op hoofdlijnen ondersteunen en geeft het college hoofdstuksgewijs punten mee waar het wat 50PLUS beter of anders moet.

Leefbare kernen

50PLUS wil extra woningen, bovenop de al geplande woningen, met de focus op betaalbare woningen voor starters én senioren. Startprojecten voor alternatieve woonvormen zoals Knarrenhofjes¹, Kangoeroewoningen² en Buurtwonen³. 1800 woningen de komende 10 jaar is te weinig college!

We missen een grensverleggende verkenning met de provincie naar mogelijkheden om extra woningen te kunnen bouwen. Alleen kijken naar meer wooneenheden op één bouwtitel of woningsplitsing is onvoldoende.

Niet alleen voor klimaat en stikstofoplossingen maar ook voor woningbouwoplossingen wordt de provincie en het college door de tijd ingehaald. 50PLUS vindt dat we moeten stoppen met het verstenen van de dorpen en stoppen met inbreiding, tenzij dat niet ten koste van groen en speelruimte gaat. Het college moet wat 50PLUS betreft bij de provincie stevig aan dringen meer uitbreidingsmogelijkheden. Het moet dus echt ambitieuzer. **Graag een reactie hierop van het college!**

50PLUS hecht veel waarde aan het woonplezier en de leefbaarheid van onze dorpen. 50PLUS vindt het daarom belangrijk dat de voorzieningen op peil blijven en er meer stabiliteit komt in de jaarlijkse woningbouw zeker in de kleine dorpen als Vorstenbosch en Loosbroek die nog meer dan andere dorpen hiervan afhankelijk zijn voor de omvang van klassen op de basisscholen en aanwas van verenigingen etc.

Om onze dorpen leefbaar te houden wil 50PLUS een toekomstbestendig gemeenschapshuis in elke dorp maar ook passend bij het dorp, waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en sociaal

¹<https://knarrenhof.nl>

²<https://www.mantelzorg.nl/onderwerpen/wonen/kangoeroewoning>

³<https://buurtwonen.nl/>

culturele activiteiten kunnen beoefenen. Dat draagt bij aan een goede en sterke sociale infrastructuur en helpt inwoners bij het niet vereenzamen.

Een voorstel van 50PLUS, Progressief Bernheze en D66 om inwoners via een burgerberaad daadwerkelijk te betrekken bij HUN eigen gemeenschapshuis bleek helaas niet op steun van de coalitie of het college te mogen rekenen. Een gemiste kans voor het college!

Wat rest is onzekerheid en geen of weinig inbreng voor de gebruikers. Naar aanleiding van de sluiting Willebrordcentrum Heeswijk en problemen bij De Pas in Heesch, is dat actueel. Geef inwoners van Heeswijk snel duidelijkheid. En wat 50PLUS betreft is een duurzame oplossing voor steeds terugkerende financiële problemen van De Pas in Heesch goed mogelijk met een gemeenschapshuizenbeleid dat rekening houdt met verschillen tussen de dorpen. Voor De Pas in Heesch een definitieve scheiding tussen niet commerciële en commerciële functies oftewel enerzijds gemeenschapshuis voorzieningen en anderzijds theater en horeca voorzieningen.

Het vaststellen van de startnotitie m.b.t. tot een mobiliteitsvisie en mobiliteitsplan is een goed begin. Het raakt ook aan de leefbaarheid van de kernen. Echter de duur van de visie- en planvorming is te lang. Pas in het tweede kwartaal van 2025 staat de Raadsbehandeling van het uitvoeringsprogramma gepland. 50PLUS dringt aan op versnelling.

Gezonde zorgzame gemeente

50PLUS is blij met de ambitie dat iedereen mee kan doen en we zorg dragen voor elkaar. Zo ook met het willen ondersteunen van de veerkracht en de gezondheid van met name de senioren inwoners. 50PLUS ondersteunt mede gezien de toegenomen WMO-meldingen dan ook graag de aanpassing van het werkbudget WEGWIJZER en uitbreiding met 1 voltijdse WMO-consulent.

In dat kader mist 50PLUS een integrale aanpak in de uitvoering van het seniorenbeleid. 50PLUS is teleurgesteld dat het bestuursprogramma slecht enkele malen rept over ouderen en 1 maal over senioren. En dan te weten dat de helft van onze inwoners de 50PLUS leeftijd heeft!! **Senioren verdienen meer aandacht. Graag een reactie van het college.**

Vanuit de sociale en zorgzame gemeente die we zijn, kunnen en mogen we wat 50PLUS betreft niet wegstappen voor onze gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de kwetsbaarste mensen in ons land. Daarmee dus ook ten aanzien van het grote aantal vluchtelingen in Nederland. We hebben hierin samen met de gemeentes in de regio maar ook zelf als Bernheze een eigen verantwoordelijkheid. Zeker in deze oorlogstijd waarin wij als land zelf betrokken zijn. We hebben eerder onze ideeën hierover gedeeld en hopelijk inspireren deze het college.

Klimaatbestendig en biodiversiteit

Als het gaat om onze RES-opgave, klimaat en energietransitie kan 50PLUS zich op hoofdlijnen vinden in de geschetste koers. We zijn overigens uitgesproken tegenstanders van windmolenparken en willen ook niet één of twee losse windmolens met nog minder voordelen bij gelijke ongezonde nadelen. 50PLUS wil slechts in beperkte mate zonneweides. Landschappelijk verstoring moet zoveel mogelijk worden beperkt. 50PLUS wil de mogelijke toepasbaarheid van mini-windturbines (op daken) in onze relatief windluwe regio verkennen.

50PLUS is positief over de vergroeningsplannen van de wijken en dorpen. Betrek ook inwoners er bij zodat ook hun inbreng gebruikt wordt. We missen zoals eerder gezegd de aanleg van enkele hectaren extra bos en zogenaamde 'Tiny Forrest' binnen de woonomgeving. Behalve voor de luchtkwaliteit en verkoeling ook belangrijk voor de CO2 opname.

Dat met de huidige middelen het aantal bomen afneemt, baart ons zorgen. Wat blijft er dan nog over van de beloofde vergroening van de wijken? Wat zijn de plannen om de

bomenstand weer op peil te brengen? 50PLUS verwacht een wat meer expliciete ondersteuning van betrokken inwoners. **Graag een reactie van het college!**

Duurzame landbouw en economie

Agrarische bedrijven hebben een bijzonder positie in onze gemeente. Daarbij hoort een toekomstperspectief. Wat 50PLUS betreft doen we dat in Brabant en ook in Bernheze samen.

Net zoals bij de woonopgaaf vindt 50PLUS dat we samen met de provincie moeten verkennen hoe we maximaal en dus meer gebruik kunnen maken van de bestaande of verruiming van mogelijkheden. Ook de provincie moet hier in opschuiven! 50PLUS mist deze ambitie in het bestuursprogramma. **Graag een reactie van het college.**

50PLUS steunt de integrale aanpak vanuit oogpunt leefbaarheid en veiligheid en duurzame ontwikkeling van het buitengebied met toekomstperspectief voor onze boeren en de volksgezondheid.

50PLUS steunt de economische visie en aanpak zoals verwoord in het programma en begroting.

Weerbare en veilige samenleving

50PLUS kan zich vinden in de aanpak van een weerbare en veilige samenleving en daarbij past de recente uitbreiding van het aantal BOA's. 50PLUS wijst daarbij op het drugsgebruik maar ook de drugshandel onder onze jeugd.

Dienstverlening en sterke organisatie

En dan nog de dienstverlening aan onze inwoners. 50PLUS wil een betere dienstverlening aan onze inwoners. De digitale dienstverlening kan beter en het is logisch te lezen dat het college een dienstverlening wil leveren die als **goed** wordt ervaren.

In 2022 is uit extern onderzoek (BMC) gebleken dat er voldoende uitvoeringscapaciteit is om de wettelijke taken en de bestuurlijke ambities naar behoren te kunnen (blijven) uitvoeren. BMC concludeert ook, dat door de veranderende personeelsbehoefte en het beschikbare aanbod van personeel zowel intern binnen de gemeente Bernheze als extern op de arbeidsmarkt, het personeelsaanbod nu en in de komende jaren niet voorziet in de benodigde personeelsbehoefte. De personele bezetting van 1/3 inhuur en 2/3 vast maakt de situatie volgens 50PLUS kwetsbaar. Gelukkig staat de Strategische Personeelsplanning hoog op de agenda.

Zelfstandigheid van de gemeente Bernheze is voor 50PLUS geen doel op zich. Het is wel belangrijk dat de gemeente de dienstverlening enerzijds zelf of samen met bijvoorbeeld buurgemeenten op een kwalitatief goed niveau kan brengen en anderzijds voldoende eigen strategische expertise in huis heeft om verantwoord werk te kunnen uitbesteden en toezicht te kunnen houden op de kwaliteit daarvan.

Het is al langer en nog steeds vooral de uitvoering van en houding en gedrag binnen de dienstverlening die 50PLUS zorgen baart en wat ons betreft moet en kunnen beide echt beter:

- Volop inzetten digitaliseren om daarmee maatwerk voor inwoners mogelijk te houden moet wel waargemaakt worden. De praktijk is helaas nog anders want niet digitaal vaardigen worden nog steeds verwezen naar websites in plaats van geholpen.
- 50PLUS geeft graag deze aandachtspunten mee bij de verdere uitwerking van het programmaplan Kwaliteit Dienstverlening en de extra gelden die ook 50PLUS daarvoor beschikbaar heeft gesteld. Als 50PLUS zijn we recent nog akkoord gegaan met extra 600.000 zonder onderliggende concrete plannen. Mede gezien de toezegging van de

burgemeester dat inwoners goed geholpen worden welk dienstverleningskanaal men ook kiest oftewel ook aan balie, telefonisch of op papier.

- Zo blijkt uit onze contacten met inwoners maar ook uit onderzoek vorig jaar nog dat te veel inwoners niet tevreden zijn over de wijze waarop vragen en aanvragen worden afgedaan, klachten of verzoeken om informatie onbehandeld blijven. Dit baart 50PLUS zorgen.
- Een dienstverlenende houding blijkt dus vooral uit daden in plaats van woorden. Hoe belangrijk wordt dienstverlening gevonden als de publieksbalie behalve in de ochtenden alleen 's woensdagmiddag tot 7 uur in de vooravond open is?
- 50PLUS pleit om te beginnen voor een publieksbalie waar inwoners alle werkdagen tussen 9 uur 's morgens en 5 uur 's middags kunnen binnenlopen zowel zonder als met afspraak. Dit moet binnen de bestaande bedrijfstijden van ambtenaren en het gebouw namelijk goed mogelijk zijn.
- Wat daarbij zowel inwoners als de gemeente helpt, is een gemeentelijke ombudsman. Een onafhankelijke gemeentelijke ombudsman adviseert en houdt de gemeente een externe spiegel voor. Hierdoor bereiken kansen voor verbeteringen van de uitvoering het college rechtstreeks. Bovendien worden ook onnodige uitgaven bespaart door o.a. situaties niet te laten escaleren in bijvoorbeeld langjarige dure juridische procedures.

Financiën

Wat 50PLUS betreft moeten we behoedzaam omgaan met de gemeentelijke reserves.

Gezien het veelal jaarlijkse overschot wil 50PLUS onder normale omstandigheden, vanwege de meer dan solide financiële positie van Bernheze, te hoge reserves en te hoge belastingen teruggeven aan de burger.

50PLUS vindt woordgebruik als RAVIJNJAAR dan ook nogal fatalistisch en onnodige bangmakerij. Eerder bleek dit ook al mee te vallen. Vooruitlopend op het bekend worden van de meerjarige gemeentelijke effecten van kabinetsbeleid paniek zaaien is wat 50PLUS betreft dan ook niet nodig.

Tenslotte, dank ik de 50PLUS burgercommissieleden Jan van der Biezen, Joop Neijs en Tom van Kleef voor de geleverde bijdrage aan deze beschouwingen.

Ook dank ik de inwoners die ons weten te bereiken met vragen, zorgen of suggesties. Blijf dat doen want 50PLUS is dichtbij en betrokken.

Tot zover voorzitter, met dank aan het college en de ambtelijke organisatie.

Hans Bongers

Fractievoorzitter 50PLUS Bernheze